

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

ĮTRAUKIOJO UGDYMO PATIRTIS ITALIJOJE

PARENGĖ A.GAIŽUTIENĖ

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (SUP) MOKINIŲ ĮTRAUKTIS ITALIJOJE

- Italijoje įtraukusis ugdymas bendrojo ugdymo mokyklose įteisintas nuo 1971 m.
- 1977 metais įstatymu panaikintos specialiosios mokyklos.
- Specialiosios mokyklos transformuotos, tapo pagalbos ir reabilitacijos centrais.
- Šiuo metu Italijoje bendrojo lavinimo mokyklose mokosi ~99,6 % SUP mokinių.

SUP MOKINIŲ ĮTRAUKTIS ITALIJOJE (2)

- Italija yra viena pirmaujančių šalių pasaulyje įtraukiojo ugdymo srityje.
- Įtrauktis – teisės aktuose įtvirtinta norma.
- Įstatymai skatina įgalinimą (ne diskriminaciją).
- Specialiųjų mokytojų pagalba, glaudžiai bendradarbiaujant su klasės mokytojais.

SUP MOKINIŲ ĮTRAUKTIS ITALIJOJE (3)

- Tarpinstitucinis bendradarbiavimas (mokykla, sveikatos priežiūros įstaiga, savivaldybė, šeima)
- Rengiami individualūs ugdymo planai
- Pozityvi mokyklų kultūra. Socialiniai ryšiai tarp vaikų stiprinami bendrų veiklų metu.
- Įtrauktis – kultūrinė vertybė, ne formalumas.

UNIVERSALUS DIZAINAS MOKYMUISI

- **Universalaus dizaino mokymuisi (UDM)** diegimas leidžia kurti lanksčią, visiems prieinamą ugdymo aplinką, kurioje atsižvelgiama į skirtingus vaikų poreikius ir stiprybes.
- Svarbu pritaikyti mokymosi aplinką ir metodus. Tai būtina ne tik SUP vaikams, bet ir visiems mokiniams.

UNIVERSALUS DIZAINAS MOKYMUI SI (2)

- Įvairių mokymo(si) būdų pasiūla
- Įvairių būdų žinioms (iš)reikšti pasiūla
- Mokinių įsitraukimo skatinimas

VERTYBĒMIS GRĪSTAS MOKYMAS(IS)

- Dr. Giuseppe Perrotti (JUMP dēstytojas) akcentuoja, kad UDM geriausiai veikia kartu su vertybėmis grįstu mokymu(si).
- Toks ugdymas atsako ne tik į tai, kaip mokyti, bet ir į tai, kodėl kiekvienam vaikui tai gali rūpėti.
- Tai leidžia organizuoti pamokas kuo platesniam besimokančiųjų ratui.

VERTYBĖMIS GRĮSTAS MOKYMAS(IS) (2)

- **Altruizmas:** sudarykite sąlygas vaikams padėti vieni kitiems. Tai padidins jų pasitikėjimą, kurs ryšį.
- **Kūrybiškumas:** skatinkite juos kurti plakatus, vaidinti vaidmenų istorijas, sugalvoti naujų žaidimų.
- **Galia:** leiskite jiems būti žaidimo vadovais, suteikite „pareigų“ (pvz.: lai būna atsakingi už laiko stebėjimą).
- **Tradicijos:** kurkite ritualus ir laikykitės rutinos.

VERTYBĖMIS GRĮSTAS MOKYMAS(IS) (3)

- **Saugumas:** pasiūlykite tylas „nusiramavimo“ erdves, užtikrinkite emocinį saugumą.
- **Pasiekimai:** pastebėkite asmeninius pasiekimus, naudokite vaizdinius pažangos stebėjimo įrankius.
- **Stimuliavimas:** pridėkite naujovių, pvz.: naujų tekstūrų, įrankių, priemonių ir pan.
- **Savarankiškumas:** siūlykite pačiam rinktis, net ir paprastus sprendimus, pvz.: „Rašiklis ar pieštukas?“, „Norėsi stovėti ar sėdėti?“

VERTYBĖMIS GRĮSTAS MOKYMAS(IS) (4)

- **Ribos:** nustatykite aiškias taisykles ir padėkite vaikams jų laikytis.
- **Geranoriškumas:** įtraukite vaikus į darbą poromis, skirkite pareigų klasėje.
- Susitelkti reikia ne ties diagnozėmis ar etiketėmis.
- Svarbu pasitikėjimas, vertybės ir tikrieji mokinių poreikiai.

LIETUVOS IR ITALIJOS ĮTRAUKTIES ŠVIETIME PANAŠUMAI

Abi šalys remiamasi žmogaus teisių principais, stengiasi užtikrinti lygias galimybes visiems vaikams.

Siekama bendradarbiavimo tarp mokyklos, šeimos, pagalbos vaikui ir sveikatos priežiūros specialistų.

Rengiamo individualūs ugdymo planai SUP vaikams.

LIETUVOS IR ITALIJOS ĮTRAUKTIES ŠVIETIME SKIRTUMAI

Patirtis: Italija turi ilgalaikę praktinę patirtį įtraukties srityje, Lietuvoje pradėta sisteminė įgyvendinimo stadija.

Požiūris: Italijoje įtrauktis laikoma kasdienybe, Lietuvoje ji dar kelia diskusijų ir nuomonių pasidalijimą.

Pasirengimas: Italijoje fizinė aplinka labiau pritaikyta įvairiems poreikiams, Lietuvoje dabar šalinamos fizinės kliūtys.

KO GALIME PASIMOKYTI IŠ ITALIJOS?

Stiprinti pagalbos mokytojų rengimą ir prieinamumą.

Siekti įtraukties kaip vertybės formavimą švietimo politikoje ir visuomenėje.

Plėtoti nuoseklų tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

Tęsti investicijas į aplinkos ir mokymo priemonių pritaikymas SUP mokiniams.

Ugdyti teigiamą nuostatą neuroįvairovės atžvilgiu.